

Иван Добрев, Златното съкровище на българските ханове от Атила до Симеон

<http://bolgnames.com/text/Treasure.html>

http://bolgnames.com/Images/Treasure_2.pdf

Издирването, систематизацията и анализът на всички по-горе, повече от предостатъчни на брой, историколингвистични факти, данни и събития по един недвусмислено-категоричен начин показват най-напред, че Златното съкровище "Надъ Сент-Миклош" в никакъв случай не е и не може да бъде аварско по произход и принадлежност, защото при аварите, съкровищата, най-вероятно златни, въпреки че изворите не казват нищо по този въпрос, са основно и главно придобита и събирана на бойното поле, военна плячка, а това съкровище, най-малкото в известна своя част, каквато е например Чаша № 21, е специално поръчано от конкретно лице и изработено за друго конкретно лице, от майстор златар в специална работилница, от което непременно следва да се направи изводът, че при съответния конкретен народ, собственик и притежател на Съкровището, на конкретно място и през конкретен период от време, в необходимата и достатъчно висока степен е развит и се практикува златарският занаят, което обаче не може да се каже за аварите българи, силата и призиванието на които, до определено и не толкова продължително време, очевидно са на бойното поле, пък и малкото аварски метални произведения, които сме виждали и проучвали, са съвсем различни и дори стоят много далече по художествени качества и стойност от съдовете на Съкровището.

Наред с това, от аварите са останали и са известни главно или единствено не особено много съдове от погребения, апликации от дрехи и конска сбруя, които обаче по материал, състав и стил на изработка ярко се открояват и са коренно различни от материала, състава и стила на изработка на Съкровището, за констатацията на което изобщо не е необходимо наблюдаващият да има квалификацията и способностите на специалист изкуствовед.

Антропологически някои от аварските погребения са "изцяло европейски по характер" и без съществени отличителни черти, както е случаят с Tiszavárkony, именно поради което се налага да се приеме, че те са аварски, на основата и с оглед на топонима, за който се допуска, че включва в структурата си другото средновековно название на аварите – вархонити [Lipták 1983, 61], което, разбира се, в никакъв случай не може да се счита за напълно сигурно и убедително и като цяло превръща това българско племе общо взето в народ, който е оставил ако не никак, то поне твърде малко и трудно различими следи от своята материална и духовна култура.

Тези предположения обаче не се потвърждават екстралингвистически, т.е. културно-исторически, защото аварите, както вече беше отбелязано малко по-горе, прекратяват своето съществуване като народ и държава доста преди Покръстването на българите и не е възможно да оставят паметник с християнски символи, а точно такива има както на

блюдото на Аспарух, така също и на Надписа на Боила, пък и досега не е открит дори и един единствен писмен паметник на аварски език.

И за да не бъдем обвинени неоснователно в голословност, нека още веднъж да хвърлим поглед на преводите на проф. Д. Немет през 1932 г. - **“Купата на Боила Чабан, по негова поръка тя беше изработена; Ботаул Чабан даде да ѝ поставят закачалка, негова купа за пиене е тя”**, докато през 1971 г. същият текст се превежда вече като **“Това е купата на Буйла Чабан, той накара да я отлеят [и ето я сега] купата за пиене на Бутаул Чабан, който накара [за нея] да ѝ направят дръжка”** [Németh 1932, 16,50-51; ~*~1971, 13].

И все пак за всеки средно грамотен лингвист, най-големият парадокс и дори вопиющ абсурд в случая така и ще си остане жалко-смехотворната ситуация при която авторът на “превода” “обосновава и доказва” своите изводи и заключения посредством други тюркски езици, които нямат изобщо никаква връзка нито със Съкровището, нито пък със самия печенежски език, за който общо взето в тюркското езиковедство, ако и да не се знае изобщо нищо, то поне се знае твърде малко, но крайно недостатъчно, за да може така “разчетеният и преведен” текст да се идентифицира и репрезентира единствено и само като печенежски, и все пак напълно достатъчно, за да се посочи неговото място в генеалогично-типологическата класификация на тюркските езици, където той е единствено и само огузо-български език [вж. Баскаков 1969, 252-257], следователно в никакъв случай не е някакъв “стар къпчашки диалект” и като глотогенеза и основна лексико-граматична структура няма нищо общо с къпчашките езици, както много некомпетентно твърди по-горе въпросният унгарски лингвист, независимо че е известен и като езиковедът проучвал специално печенежския език, но очевидно-безспорно, по-абстрактно-теоретичното мислене по въпроса и по специално на нивото на класификацията на тюркските езици не е неговата най-силна страна, с което той като цяло съвсем определено компрометира и дискредитира и самата унгарска тюркология, защото именно проф. Д. Немет все още продължава да се смята за първият и най-големият в нея.

Много лошо впечатление тук прави още и това, че авторът, при повече от очевидната липса дори и на елементарна логика в разсъжденията, фалшифицира и манипулира историкогеографските факти и данни, като пренася и струпва всички средновековни ойконими, образувани на основата на мли Боила, в областта на гр. Надъ Сент-Миклош, където те изведнъж се оказват в съседство с тукашните “печенежски селища”, без изобщо да се аргументира и обосновава по-какъвто и да е начин това “наличие” и когато общо взето, дори на унгарските езиковеди и историци, е много добре известно, че “за по-сериозни езикови влияния може да се говори само след Заселването, когато по-големи групи печенеги, притиснати и преследвани от узите (X-XI в.), са потърсили свободен достъп в Унгария и са

се заселили в страната, отчасти пръснати на по-малки групи, отчасти по-компактно като гранични стражи (в областите Фейер и Толна, по западния граничен пояс в областите Шопрон, Гьор и Мошон, а по-късно и в областта Нитра)." [Барци 1980, 8], откъдето пък непременно трябва да се направи единствено изводът, че печенегите в областта на гр. Надь Сент-Миклош никога не е имало и няма да има или пък ако въпреки всичко се появят по тези места, то това може да стане едва към края на XII в., когато вече ако не всичко, то поне едно такова събитие в унгарската история като отвличането и заравянето на Съкровището във всички случаи не би останало незабелязано от Изворите, но между впрочем, защо не само в тази хипотеза няма нищичко за причините и обстоятелствата по заравянето на Съкровището?! [вж. и срв. Коледаров 1979, 48; ~*~1989, 15-16; Юхас 1985, 284-286; Németh 1971, 2-13; Pritsak 1955, 10,85].

